

Kiek debesuota,
dieną apie 80°, naktį 62.
Saulė teka 6:25, leidžiasi 7:09

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

50-TIEJI
METAI

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. L Price 10c Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugsėjo-September 11 d., 1963 m. Kaina 10c 214

KENNEDY NEMAZINS PARAMOS P. VIETNAMUI

SOVIETAI KONFISKAVO PASIENY KINŲ TRAUKINŲ PROPAGANDINĘ LITERATŪRĄ

Draugų reagavimas buvo chuliganiškas, sako Maskva

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministerija įteikė komunistinės Kinijos ambasadai protesto notą, kurioje išskirti še kaltinimai: kinų geležinkelininkai bandė įgabenti į Sovietų Sąjungą antitarybinės literatūros, trugdė Sovietų muitininkams ir pasienio policijai padaryti traukinį kratą, ir kai visa tai nepasisekė, kinų geležinkelininkai ir keleiviai paskelbė sėdėjimo streiką, išlaikė dvi dienas užblokavę savo traukiniu vieną geležinkelio liniją.

Visai tai atsitiko praėjus šeštadienį, kai Pekingo-Maskvos ekspresas pravažiavo Mongoliją ir sustojo patikrinimui Nauški stoty, Sovietų pasieny, Kremliaus notoj sakoma, kad kinai užrakino Sovietų muitininkams į vaoną, kai šie paskelbė, jog rastoji literatūra rusų kalba yra savo turinju nukreipta prieš Sovietų Sąjungą ir konfiskuojama.

Nepatiko kinų "humoras"

Atėmus prieštarą propagandą, kinų geležinkelininkai atsiskakė toliau važiuoti, paskelbė sėdėjimo streiką, užblokavę liniją į stoties namus, griebė praeinančius rusus. Nėgana to, kinai keleiviai, nesilaikydami paprasčiausio padarumo įtūžinę vietos žmones, atlikinėdami būtiniausius gamtos reikalus ant stoties žemės, dėstoma Kremliaus protesto rašte kinams. Kinai tėsė bauriai chuliganiškus veiksmus ir stengėsi kaip įmanymai išprovokuoti Sovietų pareigūnus.

Rusai persėdo į kitą traukinį

Kinų geležinkelininkams nenorint judėti iš vietos, rusai prisistuntė kitą traukinį greta kinų ir perkėlė apie šimtą rusų ir kitokių keleivių nekinų į šį traukinį. Jie dėl kinų kaltės atvažiavę į Maskvą puspenktos valandos pavėlavę.

Pekingo traukinys liko bestovis dvi dienas, užblokavę vieną liniją. Geležinkelininkai per tas dvi dienas nepaliovė užgaulioję Sovietų pareigūnų. Aišku, kinai už tokių chuliganiškų elgesį gali būti nubauti. Bet Maskvos vyriausybė, nenorėdama dar daugiau sugadinti santykių, pasitenkino tik vieno kino piliečio išstėmimu iš savo teritorijos, pasakys Kremliaus, notoj.

JAV, SSSR, Indija, Jugoslavija "sudarė sąjungą prieš Kiniją"

Pekingo komunistai antradienį kibo prie draugų rusų už "švento sąjungos" sudarymą su Amerika, Indija ir Jugoslavija "pasmaugti revoliucinius sąjūdžius ir grąžinti kapitalizmą". Kaltinimai išdėstyti kinų komunistų teoriniame žurnale Raudonoji Vėliava. Ginčo pradžioje kinai nenorėdavo vadinti Sovietų Sąjungos tikroju vardu, o dabar su pasismaginimu linksnioja Chruščevą kaip "JAV imperialistų skreplių laišytoją".

Raudonoji Vėliava rašo, kad Nikita Chruščevas jau daug metų siekia sudaryti tokią sąjungą prieš Kiniją. Bet "istorijos dėsnis" paversias jo pastangas į nieką, kaip ir jo pirmtakų (cary), kurie kūrė šventus aliansus prieš kinus šventy.

Kinai kreipia ginklus prieš SSSR

Pirmadienį Pravda rašė, remiantis Kostarikos komunistų pareiškimu, kad Kinija kreipia ginklus prieš Sovietų Sąjungą.

IŠ VISO PASAULIO

Pontecorvo gavo Lenino premiją

MASKVA. — Italijoje gimęs ir augęs, Anglijoj pasidaręs britų piliečiu bei Sovietų šnipu atominės fizikos mokslininkas Bruno Pontecorvo 1950 metais pabėgo pas Sovietus su Anglijos ir Amerikos atimtinėmis paslaptimis. Šiomis dienomis, suėjęs jam 50 metų, jis gavo Stalino premiją, antrą per pusę metų. Iš pradžių, kai Maskvos-Pekingo santykiai buvo draugiški, jis buvo pasiūstas į Kiniją dirbti prie atominio reaktoriaus Sinkiangio provincijoje.

Popiežius nepriėmė arkivyskupo

VATIKANO MIESTAS. — Pietų Vietnamo prezidento Diem brolis Thue, kuris yra katalikų arkivyskupas, turėjo antradienį pasimatyti privačioje audiencijoje su popiežiumi Povilu VI jo vasarinėje rezidencijoje Castel Gandolfo. Jam nepasirodžius, buvo paskelbta, kad popiežius atšaukė audienciją. Popiežius atšaukė kartų yra pareiškęs apgailėstą dėl religinės nesantaikos Pietų Vietname. Arkivyskupas, vykdamas į Romą, turėjo tikslą išdėstyti savo trijų brolių ir brolienės pastangas apie sugyvenimą su budistais. (Vienas brolis yra prezidentas, kitas — saugumo policijos viršininkas, trečias — vidurinės apygardos valdytojas).

Samokslas Drambliakaulio Pakraštį

PARYŽIUS. — Iš buvusios prancūzų kolonijos Drambliakaulio Pakraščio (Ivory Cost) atėjo žinia, kad prezidentas Felix Houphouet-Boigny susekė sąmokslą, kuriam priklausė nemažai valdžios žmonių. Tarp areštuotųjų samokslininkų yra septyni ministrai ir keletas parlamento narių.

Luther Hodges, JAV prekybos sekretorius, buvo atskridęs į Praga, kur susitiko su Čekoslovakijos prezidentu Antonin Novotny, senu stalinistu, sugebėjusiu prisitaikyti prie naujų laikų. Prieš tai Hodges buvo kitoj komunistų užvaldytoj šaly — Jugoslavijoje. Zagrebe prekybos parodoj jis atidarė Amerikos paviljoną.

pirmąją komunistinę valstybę ir viso pasaulio komunistų sąjūdžių globėją, saugotoją.

Galimas dalykas, kad Pravda turėjo galvoj ne tik kinų propagandinius, bet ir tikrus, militarius ginklus. Neoficialiomis žiniomis keletas tūkstančių kinų stato tvirtoves Sinkiangio provincijos pasieny su Sovietų Sąjungą. Maskva taipgi žymiai sustiprinusi šioj vietoj savo pasienio apsaugą.

Prezidentas Kennedy ir respublikonų senate lyderis Everett Dirksen tariai dėl atominių sprogdytių uždraudimo sutarties priėmimo. Prezidentas užtikrino senatorių, kad sutarties priėmimas nei kiek nepakenks JAV apsaugai.

GYNYBOS SEKRETORIUS ATĖMĖ IŠ GUB. ROBERT WALLACE TAUTINĘ Gvardiją

Alabamos valstybėje prasidėjo mokyklų integracija

BIRMINGHAMAS, Ala. — Antradienio rytą prezidentas pavėdė gynybos sekretoriui Robertui McNamarai sufederalinti Alabamos tautinę gvardiją, tai yra atimti iš gubernatoriaus Roberto Wallace valdžios, kad jis nebegalėtų jos naudoti kovai prieš mokyklų integraciją.

Tautinė gvardija, perėjusi į federalinės valdžios rankas, gavo įsakymą pasitraukti nuo mokyklų Birminghame, Mobilej ir Tuskegee, kur gubernatorius Wallace buvo ją pasiuntęs priešingai tikslu — neįleisti negrų į baltųjų mokyklas. 17,000 Alabamos tautinės gvardijos narių dabar naudojami federalinės vyriausybės įsakymų vykdymui.

Baltieji apleido mokyklas

Baltieji mokiniai beveik visur apleido mokyklas, protestuodami prieš negrų įleidimą. West End aukštesniosios mokyklos mokiniai Birminghame norėjo sukelti demonstracijas, bet juos išvaikė miesto policija, padedanti tautinei sufederalintai gvardijai.

Prie mokyklos privažiavo keletas sunkvežimių su nariais iš valstybės teisių partijos su konfederatų vėliavomis. Policija porą baltųjų žmonių areštavo, nepaklausius pasitraukti nuo mokyklos.

Tuo tarpu į buvusias "baltas" mokyklas trijuose Alabamos miestuose įstojo tik 20 negrų mokinių. Gubernatorius Wallace pareiškė, kad jis neturįs jėgos "kovoti prieš federalinės valdžios durtuvus".

Indija, Pakistanas verčiasi tremimais

Kaltina viens kitą špionazū

NEW DELHI, Indija. — Neutralusis Jawaharlal Nehru savo politikai, jei reikia, naudojasi Sovietų išradimais diplomatinei praktikoje. Kai tik Pakistanas apkaltino špionazū Indijos aviacijos attachė ir tris jo štabo narius, Indijos vyriausybė apkaltino tuo pat Pakistano aviacijos attachė ir tris jo štabo narius.

Premjeras Nehru pasakojo parlamente, kad Indijos policija prieš šešetą dienų pagavo Pakistano diplomatus besnypinėjant. Pakistano valdžia, žinodama, kad jos diplomatai bus už tai ištremti, pasiskubino viešai apkaltinti Indijos diplomatus ir pareikalauti, kad jie išvažiųtu namo. Pakistanas ir Indija kaip Britų Tautų Bendruomenės nariai yra pasikeitę aukštaisiais komisarais vietoj ambasadorių. Komisarai, kaip ir ambasadoriai, tarp savo padėjėjų turi ir karinius atstovus — attaches.

Adlai prašo Kennedy j JT susirinkimą

Prezidento kalba apie taiką padarytų pasauliui įspūdį

WASHINGTONAS, D. C. — Adlai Stevenson, JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose, pirmadienį atvyko į Baltuosius Rūmus pasikabėti su prezidentu apie ateinančios Jungtinių Tautų sesijos darbus.

Stevensonas — kaip matyti iš jo vėlesnio pasikalbėjimo su korespondentais kalbino prezidentą atvažiuoti į JT susirinkimą ir pasakyti programinę kalbą apie Amerikos užsienio politiką pasaulio taikai išlaikyti.

Nors oficialaus pranešimo apie Kennedžio kelionę į JT sesiją dar nedavė, bet iš Stevensonso pareiškimo apie tokios kelionės vaisius matyti, kad prezidentas ruksėjo pabaigoj vyks tuo reikalu į New Yorką.

JT susirinkimą atvažiuos nemaža užsienio reikalų ministrų. Spėliojimai apie Nikitos kelionę pasibaigė, jam pareiškus Jugoslavijoje, kad jis į New Yorką nevažiuos.

JAV neims vedusių vyrų j kariuomenę

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Kennedy išleido potvarkį, pagal kurį vedę vyrai bus atleisti nuo karinės prievolės. Potvarkis galios, kol naujokų kontingentus galės užpildyti nevedę vyrai, tinkami karinei tarnybai.

Naujokų šaukimo komisijos vadai sako, kad tuo tarpu yra pakankami kandidatų j kariuomenę tarp nevedusių vyrų. 19-25 metų amžiaus. 34,000 vedusių vyrų, laikantis šio potvarkio, išsisuks šaukimo atvykti j naujokių ėmimo komisijas.

Rasistai sumušė Afrikos studentus

NASHVILLE, Tenn. — FBI pradėjo tirti jungtinės Kristaus bažnyčios kunigo W. Trost iš Akrono, Ohio, skundą prieš vietinius rasistus. Baltasis kunigas atvažiavo su trim Afrikos studentais ir vienu Amerikos negru apžiūrėti šios valstybės. Jų automobilį pavijo motorizuoti balti rasistai, 15-25 žmonių ir juos mušė grandinėmis bei diržais.

KOMUNISTŲ GRĖSMĖ VERČIA AMERIKA REMTI PREZIDENTO DIEM VYRIAUSYBĖ

JAV nebekartos klaidos, padarytos su Čiang Kaišeku

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Kennedy atmeta "liberališkų" patarėjų raginimus nutraukti arba bent sumažinti ekonominę, karinę paramą Pietų Vietnamui, kol prezidento Diem neives socialinių, demokratinų reformų ir neperorganizuos savo vyriausybės.

Kanada protestuoja už laivo sužalojimą

OTTAWA. — Kanados ministras pirmininkas Pearson pareikalavo JAV suteikti prideramą apsaugą Kanados laivams Amerikos uostuose. Ambasadorius Charles Ritchie gavo uždavinį išdėstyti savo vyriausybės protestą valstybės sekretoriui Ruskui.

Sužalotasis Kanados laivas vadinasi Howard Shaw. Jis nuo pavasario stovi Calumet uoste, prie Chicagos. Atplaukė pasikrauti javų, bet krovėjai atsiskakė laivą pakrauti, solidarizuodami su tarptautine jūreivių unija, ALF-CIO padaliniu, paskelbusia kovą grynai kanadiškei jūrininkų unijai.

Praeitą savaitgalį prie laivo buvo padėta bomba, kuri išplėdė laivo šoną. Kilo įtarimas, kad AFL-CIO kovingoji jūreivių unija norėjo šitokiu būdu baigti laivo Howard Shaw konfliktą. Unija tai paneigė ir dar paskyrė \$1,000 už piktadarių-bombininkų suradimą.

Sunkiai sužeistas Ern. Galvanauskas

Buvęs Lietuvos ministras pirmininkas, užsienio reikalų ministras ir prekybos instituto Klaipėdoj steigėjas bei direktorius Ernestas Galvanauskas, 80 metų, buvo rugpjūčio 30 dieną sunkiai sužeistas eismo nelaimėj Mojungos mieste, Malagasijoje (Madagaskare).

Jam važiuojant motoriniu dviračiu, ant jo užvažiavo taksi automobilis. Sulaužė kairiojo peties raktikaulį ir sužalojo visą kairįjį šoną. Guli sugipsuotas vietos ligoninėj, kur jį lanko tiek daug žmonių, jog ir pats ligonis nustebė draugų gausumu ir nuoširdumu.

Ernestas Galvanauskas, jei ne nelaimė, būtų rugsėjo 2 dieną išvažiavęs apsigyventi į Prancūziją. Į Malagasiją (Malagasy) jis atskilė tuoj po karo, kai ši didžioji sala Pietryčių Afrikos pašonėj buvo prancūzų kolonija ir vadinosi Madagaskaru. Žinią apie nelaimę gavo jo brolis Gediminas Galva, gyvenęs Chicagoj.

Valdžios sluoksniuose Washingtone ypač buvo reikalaujama prezidento brolio Nhu pašalinimo iš vyriausių patarėjų už tariamą religinį karą prieš budistus ir jų rėmėjus.

Paramos sumažinimas dabartinėmis aplinkybėmis nieko nepadėtų, bet prez. Kennedy prileido jog tokiu būdu būtų galima pakeisti Pietų Vienamo vyriausybės "struktūrą". Beje, prezidentas prileidžia ir tokią galimybę, kad paramos sumažinimas vestų Pietų Vietnamą į visišką sugriuvimą.

Mūsų mintyse yra tvirtai įstrigęs Kinijos likimas baigiantis Antrajam pasauliniam karui, kada netekome Kinijos — silpna vyriausybė palaipsniui silpsta ir nebegali suvaldyti jvykių, o mes to nenorime, kalbėjo prezidentas Kenorime.

Ir jei Pietų Vietnamas grįžtu nuo komunistų partizanų armijos spaudimu, su juo galėtų sugriūti visa Pietryčių Azija, įspėjo prezidentas. Jis priminė, kad Kinija yra tokia didelė ir yra čia pat prie Vienamo sienos. Užėmę Pietų Vietnamą, komunistų partizanai turėtų labai patogią strateginę poziciją puolimui prieš Malają. Sukeltų jį psichologinę, propagandinę bangą komunistų naudai. Žmonės pradėtų galvoti, jog visos Pietryčių Azijos ateitis yra Kinijos ir komunistų rankose.

CIA neturi savo politikos

Prezidentas stoji ginti CIA, centrinę žvalgybos agentūrą, jog kaltinimų, jog ji vedanti savą politiką, nepriklausomą nuo Baltųjų Rūmų. Pirmadienį buvo paskelbta, kad CIA finansuoja Pietų Vietnamo saugumo kariuomenės smogikų pulką, kuris kaip tik buvo panaudotas budistų vienuolių gaudymui ir areštavimui jų šventyklose rugpjūčio 21 dieną.

Šias mintis prezidentas išdėstė per pasikalbėjimą su NBC televizijos "dvyniais" — Chet Huntley ir David Brinkley.

95 kubiečiai pabėgo pagrobtu laivu

MEKSIKOS MIESTAS. — Į Meksikos sala Cozumel įplaukė 95 kubiečiai pabėgėliai, kokių tai būdu pagrobę moorinį laivą "Nelson".

Kad išvengtų Castro sargybinių ir lėktuvų persekiojimo, pabėgėliai iškėlė Amerikos vėliavą. Fidelistai laivo su Amerikos vėliava nedrįsi liesti. Laivas išbuvo jūroj penketą dienų. Į salos uostą įplaukė be vandens ir maisto. Tarp pabėgėlių buvo 46 moterys ir 21 vaikas.

Netoli Bostono, Saleme, sekmdienį buvo nužudyta moteris, Mrs. Evelyn Corbin. Per 15 mėnesių Bostone ir jo apylinkėj buvo nužudytos 9 moterys ir nė viena žmogžudystė nebuvo ligi šiol išaiškinta.

Los Angeles, Calif.

Kalifornijos Lietuvių Almanachas

Almanachas — nelietuviškas žodis, tad pirmiausia ir pažūrėkime, kaip tą žodį aiškina svetimieji, pvz. Websterio amerikoniškosios kalbos žodynas. "Almanac — a yearly calendar of days, weeks, and months, with astronomical data, weather forecasts, tables of useful information", etc. Lietuviškai tai reiškia, jog almanachas yra dienų, savaitių ir mėnesių metinis kalendorius astronominiemis žiniomis, oro spėjimais, su naudingų informacijų lentelėmis ir kt.

Lietuviai nevienodai supranta ir nevienodai aiškina, kas yra almanachas. Vilius Pėteraitis Lietuviškai angliskame žodyne almanacho duoda dvi reikšmes: almanac, calendar. Prof. Pr. Skardžiaus, St. Barzduko ir J. M. Laurinaičio sudarytame Lietuvių kalbos vadove aiškinama, jog almanachas yra paveiksluotas metraštis, kalendorius. Lietuvių enciklopedijoje sakoma, jog almanacho žodžių gilioje senovėje vadindavo egiptiškų kalendorius. Spaudos išradimas praplatino metinius almanachus — astrologijos ir medicinos. Naujaisiais laikais almanacho vardu leidžiama daugybė įvairių specialių parankių knygų. Spausdinama apskiai literatūros almanachų. Enciklopedija, pradedant 1907 metų Gabija ir baigiant 1950 metų Literatūra, išvardina 80 įvairių lietuvių literatūros almanachų. Žodis almanachas — lotyniškas. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne, išleista Chicagoje 1962 m., almanacho reikšmė šitaip aptariama: almanachas — vienos srities (pvz. grožinės literatūros) įvairių autorių pirmąsį skelbiamų kūrinių rinkinys.

1962 metų rudenį nemažai Kalifornijos lietuvių gavo laiškus

iš naujos įstaigos, pavadintos Kalifornijos Lietuvių Almanachas, California Lithuanian Almanac, 4364 Sunset Boulevard, Hollywood 29, California. Kas tai per viena įstaiga, buvo neaišku, tik viena buvo aišku, jog adresas — Antano Skiriaus bižnietis. Lietuvių Dienų žurnalas 1962 m. lapkričio numeryje paskelbė: "Baigiamas rengti ir renkamas LD spaustuvėje Kalifornijos lietuvių almanachas, kuriame bus Kalifornijoje gyvenančių lietuvių adresai ir telefonai, draugijų, organizacijų, klubų, sambūrių ir kt. vienetų sąrašai su valdybų nariais ir adresais, lietuvių prekybininkai, biznierių bei profesionalai, lietuvių moteliai, didesnieji apartamentų namai, ir kitos žinios apie Los Angeles su apylinkėmis ir kitų miestų lietuvius, bendruomeninius namus ir kit. informacija medžiaga, reikalinga čia gyvenantiems bei iš kitur atsikeliantiems su vietos gyvenimu susipažinti ar čia apsigyventi. Leidinys bus kišeninio formato".

Kalifornijos lietuvių almanacho vardu prisidengęs asmuo ar asmenys atsijustuojai laišku prašė almanachą užsisakyti. Kai na 2 doleriai. Neužsisakius nebūsią galima gauti. Esame ne kartą įvairių leidėjų buvę apvilant 1907 metų Gabija ir baigiant 1950 metų Literatūra, išvardina 80 įvairių lietuvių literatūros almanachų. Žodis almanachas — lotyniškas. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne, išleista Chicagoje 1962 m., almanacho reikšmė šitaip aptariama: almanachas — vienos srities (pvz. grožinės literatūros) įvairių autorių pirmąsį skelbiamų kūrinių rinkinys.

1962 metais žadėtas Kalifor-

nijos lietuvių almanachas, gerokai pasendintas, šimet balandžio pabaigoje pasiekė prenumeratorius ir, priešingai skelbimams, atsirado ir ant knygų parduotuvės stalo. Knygelės metrika: paruošė A. F. Skirius, išleido Lithuanian Chamber of Commerce of Los Angeles, spaudė Lietuvių Dienų spaustuvė. Toje pačioje knygelėje yra žinia, kad Los Angeles Lietuvių Prekybos Rūmai įsteigti 1963 m. kovo 27 d., t. y., maždaug prieš mėnesį, prieš almanacho išsiuntinėjimą prenumeratoriams. Vadinas, pirmiausia A. F. Skirius pagimdė almanachą, o po to tik lyg specialiai krikštatasteviai gimė.

Klaidinimai ir prasimanymai
Leidėjų žodyje sakoma, jog tas mažas leidinėlis patarnaus tiems lietuviams, kurie domisi Kalifornijos lietuvių kultūrinio, visuomeninio, politinio, ekonominio, organizacinio ir religinio gyvenimu. Teigimas puikus, bet praktikoje išėjo ir kitaip. Kalifornijos lietuvių almanachas, koks jis išleistas, galbūt, ne vienam patarnavo ir gal dar patarnaus, bet taip pat ne vieną suklaidino ir dar gal ne vieną suklaidino. Leidinyje daug klaidų, dėl nerūpestingo, o gal net ir dėl nesąžiningo darbo.

Gavęs K. L. Almanachą, kuriame yra apie 1,200 lietuvių, turinčių savo telefoną, adresu dėją ir šalį savo užrašų knygelė, nes tariau, kad almanachą, kaip spausdintą knygelę, bus lengviau vartoti, negu užrašus. Bet greit nusivyliau. Štai keili faktai.

Pririkė susisiekti su losangeiškiškais p. Pėteriais (almanacho 51 psl.). Suku išspausdintus telefono numerius. Atsiliepi balsas nepažįstamas. Klausiu, ar šeiminiukų nėra namuose? Angliškai atsako klausimu, ko aš noriu? Pasakau pavardę, su kuo noriu kalbėti. Aiškina žmogus, jog jie jau antri metai

Kad Alena (Mich.) vaiku darželyje mokiniui galėtų atpažinti savo autobusą, ant jo buvo nupieštas paveikslas.

tą telefoną turi. Neseniai pradėjo jiems nepažįstami, kaip aš, žmonės skambinti, svetimai kalba kalbėti ir nežinomu žmonių teirautis. Kas čia pasidarė? Iš kur aš gavęs jų telefono numerį?

Atsprašiau už klaidingo numerio pasukimą, nes nesinorėjo svetimtaučiu aiškinti, kad lietuvių turime labai išmaningą vyrą Antaną Skirį, kurs sudarė Kalifornijos lietuvių almanachą, kad Lietuvių prekybos rūmai išleido ir kad almanache tas telefonas numeris priskirtas lietuvių šeimai. Patikrinau savo užrašus ir paaiškėjo. Minima lietuvių šeima prieš porą metų pakeitė adresą, pasikeitė ir telefonas. A. F. Skirius almanachan irrašė naująjį adresą, bet telefoną paliko senąjį. Še tau ir patarnavo su "naudinga" informacija!

Birželio mėnesį, po Lietuvių dienos parengimo, skambinu knygų parduotuvei V. Prižgintui, norėdamas gauti informacijų, kaip tame parengime vyko knygų prekyba. Vėl iš A. F. Skiriaus paruoštojo almanacho suku (96 psl.) telefono numerį. Vėl netikras! Almanacho 54 puslapyje taip pat yra V. Prižginto adresas ir telefonas, bet kitoks. Apgautas — nebeapsitikiu. Verčiu telefono kompanijos knygą ir joje, o ne pas A. F. Skirį, teisybės ieškau.

Galėtume ir daugiau nurodyti panašių faktų. A. F. Skirius net biznieriams priskyre almanache tokį telefono numerį, kurio jie niekada nėra turėję.

Vienai organizacijai sutikau paruošti laišku adresus. Savo žinioje nuo seniau turėjau keletą šimtų adresų. Pradėjau tikrinti su almanache išspausdintaisiais, o neaiškumui kilus ėmiausi telefono knygos. Radau, kad A. F. Skiriaus paruoštame almanache klaidų gatvių varduose, namų ir zonų numeriuose besą daug, jau neskaitant to, jog almanache išspausdinta nemažai

tokių adresų, kurie nebetikri — gyventojai persikėlė kitur, prieš almanachą išleidžiant.

A. F. Skirius almanache ne skiria panašių Hobbard ir Hobbart gatvių. Charnock gatvę perkristijo į Charwock. Vienoj vietoj jis rašo Brunswick, o kitoj — Brunswick. Mat, laisva šalis, laisva "informacija" — pasirink katrą nori gatvės vardą. Svarbu, kad už almanachą du dolerius sumokėtum!

Šitaip informacijos leidiniai nerašomi.

Kartą vienas pažįstamas klausė mane, ar pažįstu losangelietį Julij Avizienį? Nesuprantas, kaip prie jo pavardės almanache atsiradusios raidės "Dr." Žinau, kad ponas Avizienis mokslo laipsnio neturi.

Sakiau, kad yra tekę susitikti su ponais Avizieniais. Mano įspūdis, kad jie kultūringi žmonės ir Julius Avizienis nepretenduos vadintis daktaru, to laipsnio neturėdamas. Į Los Angeles iš Ilinojaus gal jau prieš porą metų persikėlė Algis Avizienis, turis elektronikos mokslo daktaro laipsnį. Gal atsitiko, kaip patarlėje — girdėjo, jog skambina, bet nesuprato, kurioje bažnyčioje. Girdėjo A. F. Skirius, kad yra Avizienis, turis mokslo laipsnį, bet nesusigaudęs katras, vieno adresą turėdamas tam ir daktaratą pridėjo.

Ir almanache A. F. Skirius klirunka šališkumo armoniką

Lietuviams skirtoje knygelėje vargu pasitarnauta antrojoje dalyje įterpant nelietuviškų pavadinimus. Pvz. norint susirasti gydytojų adresus pirma reikia lietuvišką žodį išversti į amerikoniškąjį "physicians" ir ieškoti alfabetiėje profesionalų eilėje ne G, bet P. raidė.

Draugijų, sąjungų, sambūrių, klubų, grupių dalyje surašyti penkiasdešimt penki organizaciniai vienetai. Bet tai neteisybės, nes (132 psl.) lietuvių spaudos

atstovai prie Hollywood įstaigų nesudaro jokio organizacinio vienetų. Jie veikia kiekvienas paskirai. Atrodo, jog mėginta organizacijas surašyti alfabetine tvarka, bet neištesėta ar nesugebėta.

Apie organizacijas rašant laikytasi tokios tvarkos: paduodamas vardas, įsteigimo data, steigėjai ar pirmieji veikėjai bei 1962 ar 1963 metų valdybos. Tačiau nuo šios tvarkos kai kur nukrypta ir pademonstruos A. F. Skiriaus asmeniškos pažinros, šališkumas. Pvz. jis visur pažymi organizacijų vadovybę, nesakydamas, kaip ji sudaroma — skiriama ar renkama. Tačiau, kalbėdamas apie šv. Kazimiero Katalikų Bažnyčia (Lietuvių), pabrėžia, jog parapijos komiteta skiria klebonas. Iš spaudos seniai žinome, jog A. F. Skirius "griežia dantį" prieš savo kleboną, kam jis pats pasirenka komiteto narius, o neprileidžia A. F. Skiriaus, neduoda ir frontininkams rinkti. Nešališkos Lietuvių rūmų organizacijos leidinyje A. F. Skiriaus ir klebono nesutarimai neturėjo atspindėti. Nerašo almanache, kaip sudaroma Lietuvių Dienų redakcinė ir administracinė kolegija, nereikėjo leisti ir į parapijos tvarkymosi smulkmenas, ypač, kad dar ir tos smulkmenos netiksaliai paduotos. Klebonas į komitetą kviečia narius ir įeina tik tie, kurie sutinka. Vergijos laikai yra pasibaigę, be asmens sutikimo klebonas paskirti komitetan negali.

A. F. Skirius iš visų organizacijų išskyrė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa ir jos įsteigimo metų nepažymėjo. Jis rašo: "Ši organizacija (SLA 75 kuopa) yra seniausia iš viekiųjų organizacijų Los Angelese. Ją įsteigė Lubinas ir dirbo joje kaip finansų sekretorius 40 metų (iki savo mirties)". Mes žinome, kad K. Lubinas, garsiojo sportininko P. Lubino tėvas, buvo žymus SLA veikėjas, 1905 metais jis buvo išrinktas Susi-

vienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentu, bet atsisakė. Įsteigė keletą SLA kuopų įvairiuose Amerikos miestuose. Ar iš A. F. Skiriaus paruoštame almanache išspausdintų žinių galima sužinoti, kada įsteigė Los Angeles mieste seniausia organizacija? Negalima. Jei A. F. Skirius būtų pažymėjęs nors K. Lubino mirimo metus, tai šiočia tokia matematika išeity, bet ir tai tiesios nerastume. K. Lubinas mirė 1941 metais. Pagal A. F. Skiriaus žinias, SLA 75 kuopa turėtų būti įsteigta ne vėliau, kaip 1901 m., tačiau SLA 75 kuopa yra įsteigta 1905 metais. Toji data yra ir Lietuvių Enciklopedijos XVI tome, kuriame aprašomas Los Angeles miestas ir vietiniai lietuviai. A. F. Skirius, rašydamas apie organizaciją, kūrė naujas žinias, bet tingėjo atsiversti enciklopediją. Pagaliau nereikėjo nė enciklopedijos vartyti. Šimet sausio mėne- (Nuželta į 5 psl.)

NEMOKEKITE PILNOS KAINOS UŽ PUSĖ DARBO!

ISTAISYKITE Spaičio Storm Windows,

denjančius visus rėmus, nuo plytos iki plytos, trijų takų anodizuotus aliuminijaus antruosius langus.

SPAITIS STORM WINDOWS
3261 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-6472

Uncle Sam still needs you
Buy U. S. Savings Bonds to protect your country's future and provide for your own

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue Chicago 36 GRevehill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

J. VLKS

Sovietiški įspūdžiai apie JAV mokyklas

Vilniaus pedagogikos instituto psichologijos katedros vedėjo S. Kregždės kelionės po JAV aprašymas. — Kas matyta ir nedžiūrėta. — O kas kreivai nužiūrėta ir kas nutylėta. — Ir kaip kas iškraipyta.

S. Kregždė ne eilinis iš pavergtos Lietuvos turistis JAV. Jis Vilniaus pedagogikos instituto psichologijos katedros vedėjas — tai aukšto mokslo vyras ir kartu jaunimą mokančios psichologijos — būsimų mokytojų auklėtojas. JAV jis viešėjo visą mėnesį ir daug kur buvo jo, daug ką matė, todėl jo kelionės aprašymas itin įdomus. Įdomus, kad tos kelionės įspūdžius Tarybiniam mokytojuje nr. 63 ir 64 sudėjo ir kaip juos surašė Sovietijos gyvenimo ir mokslo paveiktas Lietuvos žmogus.

Štai jo bendri įspūdžiai: "Man teko tarybinės daugiapalatinės ir įvairių profesijų žmonių turistinės grupės sudėtyje mėnesį laiko važiuoti keletą tūkstančių kilometrų JAV keliais. Keliaudami turėdavome reikalų ne vien su šeiminingais — JAV valstybės departamentu atstovais, vertėjais ir gidais, kurie

mums stengėsi rodyti tik labiausiai blizgančias gyvenimo puses. Mes susitikdavome ir su paprastais amerikiečiais, kurie šiltai spaudė tarybinį turistų rankas, džiūgėsi, matydami tarybinius žmones, apipildavo šimtais klausimų, o taip pat daug ir nuosirdžiai šnekėjo apie savitarpio pažinimą, supratimą, apie taiką ir bendradarbiavimą.

Daug gerų dalykų mes pamatėme amerikiečio butyje, būtiname aptarnavime, technikos pritaikyme. Tiesa, tai mūsų nenustebino. Apie tai mes buvome skaitę tarybinėje periodikoje — turistų ir delegacijų narių įspūdžiuose. Neapstulbino mūsų nei dangoraižiai, nei Niujorko Brodvėjaus ugnys. Apie tai mes daug girdėjome ir dažnai matėme dokumentiniuose kino filmuose.

Bet kartu su geromis amerikiečių buities pusėmis mums atsiskleidė ir labai ryškūs kontrastiški vaizdai. Niujorke, be puošnaus, blizgančio reklaminio šviestimo Brodvėjaus, yra ir Bauerstritas su tįsčiais gatvėje ar namų tarpuvartėse boma. Čia ir apdriškę piliečiai, kurie su skudurais rankose laukia sustojant mašinų, kad galėtų nuvlyti jų stiklus.

Mes dažnai buvome amerikiečių šeimų svečiai. Jie mums parodė savo salonus, miegamuosius, virtuves, garažus, mašinas ir pan. Visa tai gerai. Tačiau įsikalbėjus atsiskleidavo ir kita žymiai mažiau maloni gyvenimo pusė, būtent, tai, kad amerikiečio kotedžas, mašina, šaldytuvas, televizorius ir visa kita dar nėra jo nuosavybė, už tai dar reikia mokėti. Pokalbis atskleidavo žiaurias išsimokėjimo sąlygas: užtesus mokėjimo terminus, labai greitai atima ir kotedžas, ir mašiną, ir visa kita. Išsimokėjimo nuoseklumą amerikiečių šeimose dažnai sugriauna arba susirgimai, arba darbo netekimas. Tai labai dažnas reiškinys, turint galvoje, kad kiekvienas dešimtas dirbantis amerikietis yra bedarbis. (JAV dirba 80 milijonų žmonių, iš jų 8 milijonai bedarbių. Pagal amerikiečių oficialią statistiką — 5 milijonai, nes ilgesnį laiką ne-

John A. Gronouski, ligšiolinis Wisconsin mokesčių kolektorius, prezidento Kennedy paskirtas JAV vyriausiuoju paštų viršininku.

dirbą amerikiečiai nebelaikomi bedarbiais). Amerikiečio biudžetą suardo ne tik dirbančiojo, bet ir jo šeimos nario susirgimas, nes gydymas yra pasakiškai brangus. Vien lova ligoninėje be jokio gydymo kainuoja apie 30 dolerių parai. Normalus, be komplikacijų gimdymas — 600 dolerių, o ką bekalbėti apie ilgesnį susirgimą!

Dėl šių priežasčių, svečiuojantis šeimose, beveik nesuradome ramių, užtikrintų savo rytdieną amerikiečių. Tai nestebina, žinant, kad apie 80 proc. mašinų, kotedžų yra amerikiečių išsimokėtinai įsigjami.

Psichologijos katedros vedėjas S. Kregždė surado, kad JAV kas dešimtas dirbančiųjų tarpe yra bedarbis. Matykit, jo žiniomis kas ilgai negauna darbo, toks visiškai išbraukiamas iš bedarbių skaičiaus!

Tas "pastabusis" mokslo vyras S. Kregždė nesusiđomėjo, o bus tikra, kad sąmoningai, propagandos sumetimais nutylėjo kaip yra JAV bedarbiai aprūpinami. Faktiškai JAV bedarbis gauna žymiai didesnę pašalpą negu pavergtoje Lietuvoje eilinis darbininkas uždirba. JAV bedarbio savaitinė pašalpa svyruoja tarp 25-35 dolerių per savaitę. Pavergtos Lietuvos eilinio darbininko mėnesinis atlyginimas 35-50 rublių.

Psichologijos katedros vedėjas S. Kregždė, bandydamas iš pūdj sutirštinti ir ryškiau pavaizduoti propagandos sumetimais, jog JAV skurdžiai šalis, rašo, kad ligoninėse be jokio gydymo už parą reikia mokėti 30 dol. O faktinai 10-15 d. gimdymas — \$300. Bet ir čia nutylėta, kad veik visi dirbantieji yra apdrausti, (tiesa, komercinėse privačiose draudimo bendrovėse), arba pramonės įmonių savininkų arba patys apsidraudę savo lėšomis.

Tai, JAV arti 80% gyventojų yra pajėgūs kreditan nusipirkti automobilius, namelius, šaldytuvus ir kitus buities gyvenimui reikalingus daiktus. Kitaip tarus, JAV gyventojai, ypač darbininkai turi visas galimybes pirkti ateitį — gyvenimo kaštus pirmyn išdėstyti. Tada taupyti ir savo pažadus tesėti laiku išmokėti. Pasitaiko, kad kaip kas neištesa. Sakysime namą skolon pirktą praranda. Bet jo mėnesiniai už pirktą namą įmokėjimai veik lygūs buto nuomai. Tai jei laiku skolos nesumokėjus kas namus praranda, savo galvos nevalgina.

Na, o kaip pavergtoje Lietuvoje iš Maskvos malonės tie reikalai tvarkomi? Ar daug darbininkų už grynus pinigus gali pasistatyti namus, pirkti

automobilius ir... įsigyti šaldytuvus? Veik neabejojame, kad psichologas S. Kregždė pirmą kartą modernų šaldytuvą bei automatišką virtuvę išvydo čia, JAV... O Sovietijos, kartu ir pavergtos Lietuvos, darbo žmonės apie tai dar ir svajoti nedrįsta.

Švietimo sritis

Čia pedagogo S. Kregždės visai kreivai nušnekėta. Štai apie tai ką jis rašė:

Labiausiai domėjau, žinoma, švietimu. Tiek eiliniai amerikiečiai, tiek jų vyriausybės atstovai žiūri į švietimą, kaip į atsilikusių gyvenimo sritį. Pusryčių metu JAV kongrese viceprezidentas Džonsonas, kreipdamasis kalba į tarybinius turistus, nurodė, kad JAV turi daug ko pasimokyti iš Tarybų Sąjungos švietimo srityje. Žinoma, pagrindinio trukumo — kapitalistinės santvarkos, iš kurios išplaukia minėtas švietimo atsilikimas, viceprezidentas neenurodė, negalėjo nurodyti.

Visų pirma, JAV mokyklos visuose savo etapuose neturi jokių kieno nors koordinuojamų vieningų mokymo planų ir programų. Tai laikoma JAV mokyklos laisve. Iš tiesų, tai, iš vienos pusės, anarchija, iš kitos pusės — plačiausias galimybes valdančiosioms klasišioms suteikti mokyklai sau naudingą mokymo ir auklėjimo turinį. Pažymėtina, kad "laisvė" labai dažnas žodis mokyklose. Primityvus šios sąvokos traktavimas, mano supratimu, duoda daug žalos mokyklai, dangsto rimtus mokyklos trūkumus.

Kaip atrodo ta "laisvė" praktikoje?

ADVOKATŲ ATSAKOMYBĖ

Lietuviai Amerikoje jau baigia išgyventi ketvirtą gentkarį. Iš didelės vergijos ir sunkenybės, netoli šimtas metų laikotarpio, kai pirmieji lietuviai atvažiavo į Suv. Valstijas. Jų didžiūma buvo bemoksliai, nes rusų caro valdoma Lietuva jiems nedavė progos lankyti mokyklų. Vienok lietuvių tauta yra pažangi.

Šešerių metų amerikietis ateina į mokyklą. Jis jau "laisvos" šalies "laisvas" pilietis. Nori jis — rašo kaire ranka, nori — dešine, gali jis ir visai nerašyti, nesiklausyti pamokos. Tai vis priklauso nuo jo gero noro. Mokytojas neturi teisės varžyti jo individualybės, jo iniciatyvos. Mokytojo uždavinys tik mokyti, o mokinys gali mokytis, gali ir nesimokyti — tai jo reikalas. Mokytojas neprivalo auklėti. Tai šeimos ir bažnyčios reikalas. Klasės vadovų mokyklose nėra. Mokytojas neturi teisės palikti mokinį antriems metams mokytis toje pačioje. Viena tik galima: jei mokinys neišsivieno atitinkamos klasės programos — perkelti jį į aukštesnę klasę su palengvinta programa. Pagal programos turinį, sudėtingumą klasės skirstomos į A, B, C ir t. t. bei specialias klases. Taigi jei mokinys neišmoko skaityti I klasėje (o tai, amerikiečių teigimu, labai dažnas reiškinys, problema Nr. 1), jis keliamas į II B klasę su lengvesne programa, jei ir šioje neišmoko — į III C su dar lengvesne programa ir t. t. Tokiu būdu mokinys gali baigti visas dvylikos vidurinės mokyklos klases ir beveik nieko nemokėti. Tik nežymi vidurinės mokyklos mokinys dalis paruošiama studijuoti aukštesiose mokyklose. Ypač tai pasakytina apie valstybines mokyklas.

Ir čia S. Kregždės nušnekėta visai praėikiškai. Taip atrodo, kad jis žinias apie JAV mokyklas ir mokslą pasisėmė iš visai atsilikusių žmonių, kaip JAV apie tai kalbėta prieš 30-50 metų. Jei JAV mokyklos neturėtų mokslo programos bendrų gairių, tai joks vidurinis bei aukštesis mokslas nebūtų įmanomas, nes tokiam darbu mokiniai nebūtų paruošti.

O kas gali nuginčyti, kad moksle, ypač technikos bei medicinos, JAV yra pirmąjį šalis. Ne JAV vogė įvairius planus iš atomo tyrinėjimo srities, bet Sovietų sąjunga — iš JAV. Tai yra neginčytiniai faktai! Ir Sovietų sąjunga toje srityje daug padėjo Vokietijos mokslininkai karo pasėkoje pačioje Vokietijoje sumedžioti ir perkelti į Sovietų sąjungos mokslo įstaigas dirbti. (Bus daugiau)

Pirmieji lietuviai ateiviai jau yra mirę ir beveik užmirę, bet jų vaikai ir anūikai stengėsi lankyti mokyklas ir paliko biznierių, profesionalių ir lietuviškos kultūros pionierių. Per tą ilgą laikotarpį Suvienytose Valstijose sąlygos pasikeitė ir lietuviai pažengė ekonomiškai, politiškai, moksliai ir kultūriškai. Šiandien mes turime naują kovą tarp krikščionybės ir komunizmo. Tenka apgailestauti, kad lietuviški biznierių ir profesionalų labai mažai prisideda prie šios kovos. Tiesa, praktiškai kalbant, jų beveik negalima per daug kaltinti, nes šis politinis darbas nėra jų srityje.

Advokatų profesija prirenigia kiekviena advokatų prie politikos, ekonomijos ir privalstybės tvarkymo. Šiandien mūsų valstijoj jau esama revoliucinės dvasios ir toji revoliucinė inspiracija kiekvieną advokatą priverčia daugiau mąstyti ir patarti.

Aš manau, kad būtų vienas iš svarbiausių klausimų šiaandien, kad Amerikos lietuviai advokatai artimoje ateityje susauktų konferenciją. Toje konferencijoje turėtų būti aptarta:

- 1. Apsijungimas lietuvių advokatų;

2. Dalyvavimas plačiau Amerikos politikoje;

3. Lietuvos išlaisvinimo klausimas;

4. Amerikos Lietuvių visuomenės ateitis.

Amerikoje lietuvių kilmės žmonių skaičius šiaandieną pasiekė jau netoli 2 milijonų. Nors jie yra labai išsisklaidę, bet advokatų profesija turėtų susirūpinti, kad mūsų kilmės tautiečiai lietuviai įgautų politinį pripažinimą; pvz. pagal mūsų skaičių lietuviams priklaustų ne vienas, bet keli kongresmanai, ir ateityje senatoriai. Amerikos lietuvių sąrauose randame mokytojų, gabių ir turtingų žmonių daugiau negu tarp kitų didesnių tautinių grupių.

Mano atsišaukimas neturi jokių sąnaudų tikslų, bet vien tik tai siekia, kad mūsų jaunimas būtų geriau informuotas ir supažindintas su jų teisėmis bei galimybėmis, pagal Suv. Valstijų konstituciją. Todėl aš laukiu atsiliepiamų spaudoje arba laiškais į šį mano atsišaukimą, nes aš asmeniškai matau didelę skriaudą ir išnaudojimą mūsų profesijos ir Amerikos lietuvių tautinių interesų.

Charles P. Kal.

6322 South Western Avenue Chicago 36, Illinois

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijos, kaip taksai gali būti atidėti net aštuoneriems mėnesiams, kai jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
400 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL 4-470

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialiu.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	

Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų \$7.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Užsienioose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.00	
viename mėnesiui \$1.50	

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

JAV finansuojami smurtininkai

Neseniai iškilo viešumon keistas ir labai nemalonus JAV-ems dalykas. Pietinio Viet Nam valdžia naudoja žymias sumas gaunamų iš Amerikos pinigų žiauriems smurto veiksams prieš budistus (Buddha tikybos išpažintojus).

JAV jau yra išleidusios porą bilijonų dolerių Pietinio Viet Nam šelpimui, norėdamos, kad ta šalis sugebėtų atsigrąžinti nuo Šiaurės Viet Nam komunistų. Šią reikalą supranta JAV kongresas ir visuomenė ir, bendrai imant, tokiai Washingtono administracijos politikai pritaria.

Bet JAV Centrinė Žvalgybos Agentūra (CIA) turi slaptą fondą, iš kurio kasmet išmokama \$3,000,000 algoms ir išlaikymui specialios 2,000 vyrų ginkluotos jėgos, kurios uždavinys yra saugoti pasienio sritis ir veikti komunistų teritorijos pogrindyje.

Bet dabar paaiškėjo, kad prezidento Ngo Dinh Diem ir jo brolio Ngo Dinh Nhu diktatoriška valdžia naudojo tos specialios kariuomenės būrius įsiveržimams į budistų pagodas (šventnamius), budistų vienuolių žudymams ir masiniams protestuojančių studentų suimimams. Prezidentas Diem ir jo valdžios nariai yra katalikai. Jų smurto žygiai prieš budistus turi aiškų religinio persekiojimo pobūdį.

Ir tą kruviną darbą atlieka speciali kariuomenė, išlaikoma Amerikos pinigais!

Washingtonas to, žinoma, nesitikėjo. Prez. Kennedy viešai pasmerkė žiaurią Pietų Viet Nam diktatūros politiką budistų atžvilgiu.

Tie įvykiai parodo, su kokiais keblumais tenka JAV-ems susidurti savo pastangose padėti svetimų šalių tautoms, kad jos nepatektų į komunistų junga.

Pabėgėlis nori grįžti

Šių metų gegužės 8 d. JAV armijos kapitonas Alfred Svenson iš savo posto Vakarų Vokietijoje nuvažiavo "džypu" į Rytų Vokietijos zoną. Komunistų policija paskelbė, kad Svenson jam pasidavė ir prašė politinės prieglaudos pas komunistus.

Žinia apie jo pabėgimą labai suįdomino lietuvius, nes Svensonas yra kilęs iš Lietuvos. Jo motina rusė, kuri dabar gyvena Washingtone, buvo ištėkėjusi už ruso Serdūkovo; vyrui mirus, ji ištekėjo už Švedijos piliečio Svensono, gyvenusio Kaune, kuris ji ištinijo. Antrasis

APŽVALGA

Demokratų prestižas ar tautos reikalas?

Atsakydamas į mūsų pasisakymą už dalinio branduolinių išbandymų draudimo sutartį, Vytautas Meškauskas, tarp kitko, rašo:

"Bet mano oponentai Naujienose kaip tik daugiau rūpi ne Lietuvos išlaisvinimo perspektyvos ir tolimesnė tarptautinės politikos eiga, bet tik demokratų partijos prestižas išlaikymas."

("Dirva", 1963 m. rugsėjo 6 d.)

Vadinasi, mums nedaug terūpi Lietuvos išlaisvinimas ir nedaug terūpi tarptautinės politikos eiga; mums rūpi tik demokratų partijos prestižas! Šis p. Meškauskos atsiliepiamas apie mus pilnai sutinka su "Dirvos" linija, kurią neseniai išryškino jos redaktorius J. Čiuberkis, pareikšdamas savo editoriale, kad iš ALTO "važinėjimų" į Washingtoną turėjo naudą nebent "Naujienų" redaktorius ir "Naujienos".

Meškauskos rašymo įrankis yra lengvesnis, plunksna arba mašinėlė, o ne pagalis, kaip "Dirvos" redaktorius. Bet ir jisai ne labai tesusivaldo.

Pagal p. Meškauską duotą mums atestaciją, mes esame arba akli demokratų partijos fanatikai — arba, tiesiog, tai partijai pasidavę.

Meškauskos rašymo įrankis yra lengvesnis, plunksna arba mašinėlė, o ne pagalis, kaip "Dirvos" redaktorius. Bet ir jisai ne labai tesusivaldo.

Pagal p. Meškauską duotą mums atestaciją, mes esame arba akli demokratų partijos fanatikai — arba, tiesiog, tai partijai pasidavę.

tos rusės vyras taip pat mirė, ir ji su savo sūnum Alfredu atvyko į JAV. Jie gyveno Serantone, Pa.

Storus įstojo į JAV armiją, paskui mokėsi universitete ir vėl įstojo į armiją. Pakilo iki kapitono laipsnio. Ir staiga pereitą pavasarį atsidūrė pas Rytų Vokietijos komunistus!

Tada buvo visokių spėlojimų apie jo dingimą. Washingtonas reikalavo, kad kaip Svenson ir mašina, kushingtonas reikalavo, kad kap. Svenson ir mašina, kuri jisai pervaziavo per sieną, būtų sugražinti. Atsakymo negavo.

Bet prieš kelias dienas jisai atėjo į britų žinių agentūrą rytiniame Berlyne. Atėjo sukrutintomis rankomis ir veidu ir pasakė, kad jį žiauriai sumušė Ulbrichto policija. Jisai jau kelis kartus bandęs pasprukti į Vakarų, bet jį vis sugaudavo.

Svensonas sakėsi nežinąs, kokiū būdu jisai pateko į komunistų zoną. Tą vakarą jisai gėrė ir, sėdęs į "džypą", norėjęs pasivažinėti. Toliau jis neatsimena, kas su juo atsitiko. Gal būtų jį apsvaigino kokie chemikalai, slapta įmaišyti į gerimą?..

Vis dėlto atrodė, kad Svensonas nebuvo komunistams pasidavęs.

JAV vyriausybė dar kartą pareikalavo, kad Svensonas ir armijos mašina būtų sugražinti.

Faktų ir minčių iškraipymai

Galima, kad p. Meškauskas ne labai rūpestingai elgiasi su tiesa. Jisai teigia, kad Amerikos generalinių štabų viršininkai ir jų pirmininkas "konstatavo, jog toji sutartis kariniu požiūriu kenkia JAV interesams"; kad jie pareikalavo ilkrų apsaugojimo sąlygų ("adequate safeguards") ir kad jiems tai buvo "prižadėta".

Šie visi trys Meškauskos teiginiai neatitinka tiesos. Iš keturių ginkluotų tarnybų štabų vienas tik oro jėgos štabo viršininkas išreiškė abejonę apie militarinę sutarties pusę, bet ir jis pasisakė už sutarties tvirtinimą, vadovaudamasis politine jos reikšme. Nėtiesa, kad štabų viršininkai reikalavę kokių tai naujų "apsaugojimo sąlygų", ir netiesia, kad administracija turėjusi jų reikalavimą patenkinti.

Prikašiodamas mums šališką velionio prez. Roosevelto teisinimą, Meškauskas rašo (cituojame pažodžiui, nes čia idomus Meškauskos publicistikos triukas):

"Naujienos aiškina, kad Rooseveltas buvo Stalino apgautas, tai ar ir už tai reikia kaltinti Rooseveltą, kuris jau buvo miręs ir palaidotas?"

Čia yra aiškus mūsų straipsnio minčių iškreipimas. Mes rašėme ne taip.

Kritikuodami Meškauskos pasakojimą, kad "Roosevelto politikos dėka Sovietų Sąjunga ne tik laimingai pergyveno karą, bet po jo išėjo į galimgiausių valstybių eilės", mes pastebėjome, kad dėl Sovietų Sąjungos išgalėjimo po karą, negalima kaltinti Rooseveltą, kuris jau buvo miręs ir palaidotas.

Rooseveltas, be abejonės, padėjo Sovietų Sąjungai "laimingai pergyventi karą". Jei tai yra musikalimas (kaip kad manė Hitleris ir kiti naciai), tai už tą Sovietų Sąjungos išgelbėjimą Rooseveltas tikrai ima atsakomybę. Bet kaip galima jį kaltinti dėl to, kas įvyko po jo mirties?

Ar, sakysime, susitarimas su Stalinu Jaltėje, kad Rytų ir Centro Europoje privalo būti suteikta laisvų rinkimų teisė, vedė prie tos Europos srities žmonių ir tautų pavergimo? Anaipol.

Stalinas tas tautas pavergė, sulaužydamas Jaltės susitarimus. Argi čia kaltas Rooseveltas, kuris tada jau buvo miręs? Juk tai absurdas!

Daugiausia, kas galima Ro-

Alabamos valst. policija pastoja keičia duomenis mokymams, norintiems eiti į Mobilio miesto baltųjų vaikų mokyklą.

Iš SLA 134 kuopos veiklos

Šios kuopos pirmas poatsotoginis susirinkimas įvyko rugsėjo 5 d. Jį atidarė ir vedė pirmininkė Čičauskienė. Pirmuoju punktu buvo atfinkamas pagerbimas neseniai mirusios ilgametės veikėjos ir šios kuopos organizatorės, velionės K. Katkevičienės. Pirmininkė Čičauskienė trumpais bruožais atpasakojo velionės reikšmingus darbus ir nuopelnus Susivienijimui, paprašė visas susirinkusias atsistoti. Po to uždegė dvi žvakes ir, išėmusi velionės Katkevičienės narystės lakštą iš rekordų knygos, visų akivaizdoje tą lakštą sudegino kaip liudinį ženklą jos amžino išsiskyrimo iš kuopos ir tuo pačiu iš viso Susivienijimo gyvųjų tarpo.

Po šių širdį jaudinančių ceremonijų, aptarus einamuosius reikalus, buvo apsvaryta kuopos piknikas, kuris įvyks rugsėjo 15 d. žinomame Liepės darže. Pradžią 12 val. dienos. Visi kviečiami dalyvauti. Svečiai ir viešnios bus karališkai vaišinami draugiškoje nuotainioje. Laukiama gausaus atsilankymo.

Šiai moterų kuopai sueina 40 metų nuo jos įsikūrimo. Atžymėjimui šios svarbios sukakties yra ruošinama iškilmingas banketas Martinique restorane spalio 13 d. š. m. Visuomenė prašoma ruoštis iš anksto į šias reikšmingas iškilmes, kokių retai pasitaiko.

Po šių širdį jaudinančių ceremonijų, aptarus einamuosius reikalus, buvo apsvaryta kuopos piknikas, kuris įvyks rugsėjo 15 d. žinomame Liepės darže. Pradžią 12 val. dienos. Visi kviečiami dalyvauti. Svečiai ir viešnios bus karališkai vaišinami draugiškoje nuotainioje. Laukiama gausaus atsilankymo.

Siai moterų kuopai sueina 40 metų nuo jos įsikūrimo. Atžymėjimui šios svarbios sukakties yra ruošinama iškilmingas banketas Martinique restorane spalio 13 d. š. m. Visuomenė prašoma ruoštis iš anksto į šias reikšmingas iškilmes, kokių retai pasitaiko.

Narė

Darbo, namo, buto reikia — viską tik "Naujienos" teikia

IŠ LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMŲ IR SKILIMŲ ISTORIJS

J. KLAUSEIKIS

6.

Kunigas buvo priverstas apsigyventi privatiniuose namuose. Per tris savaites nenusiekus jam lenkus su lietuviais sutaukyti, jis kreipėsi į vyskupą; bet vyskupi taikymas užsispyrusių negeriausių sekės. Panorėjęs jam kunigą klebonijon įleisti, lenkai su šautuvais atsistojo daryse ir languose ir rėkė, kad prie jų nesiartinti, nes jie užmušia. Šitaip dalykams virtus, vyskupas, nenorėdamas patį skandalą išskylant, leido lietuviams nuo lenkų skirtis, prisakydamas, kad lenkai lietuviams bent \$2000.00 dalybų atmokėtų. Bet lenkams tų pinigų lietuviams neatmokant, lietuviai nutarė nors kelis brangesnius daiktus iš lenkų būžnyčios parnešti į savą. — ką jie ir padarė. Jie paėmė monstranciją, kietai ir keturis arnotus. Iš to paskui kilo skandališka lenkų su lietuviais byla. Teismas paimtus daiktus pripažino lietuviams ir kerštai tuomi pasibaigė. Bet už kokių mėnesio laiko po persiskyrimui su lenkais viename lietuviai mirė dvi mergaitės. Lietuviai turėjo savo būžnyčią, bet kapinių ne. Nabašninkus reikėjo laidoti ant lenkų kapinių, už kurias lietuviai buvo užsimokėję lygiai su lenkais. Tąsyk kuningas, nežinodamas ką daryti, paliepė kapinių užraktį atplėšti ir nabaš-

ninkus palaidoti. Lietuviams palaidojus tų dvejų mergaičių kūnelius, lenkų gauja atėjusi duobelės atkasė, karstelius išėmė laukan ir, kuolais sudaužė, iškėlė už tvoros". (T. A. nurodo, kad šią citatą jis paėmė iš J. Žilinsko knygos — Lietuviai Amerikoje).

Toliau, pasakodamas lenkų ir lietuvių santykius, T. A. pabrėžia, jog lietuviai patriotai taip buvo įnirę ant lenkų, jog kai kuriems koku buvo matyti laikraštyje žinią, kad lenkai sveikino lietuvių susivienijimo seimą. Susivienijimo pirmininkas Butkevičius buvo lietuvių ir lenkų sugyvenimo šalininkas. Jį erzinę lietuvių patriotų priešlenkiški veiksmai, ardytas lenkų ir lietuvių sugyvenimo. Susivienijimo pirmininkas lietuvių priešlenkišką veiklą vadinęs neišmintingu ir nesubrendusiu elgesiu. Susivienijimo pirm. Butkevičius viename straipsnyje rašęs, jog ne visi lietuviai esą „blogi būdo pasekitai". Jis priminęs, kad per keturis paskutinius metus lietuviams daug gero davę „augščiau mokinti vyrai", tačiau apgailestaves, kad tie mokyti vyrai nepritarė susivienijimui, sakydamas: "Visi jų raštai veda vis kiton pusėn: tai gegutė, tai vieversys, tai vanagas". T. Astramskas sako, jog "aukščiau mokintais" vyrais susivienijimo pirmininkas Butkevičius vadino Liet. Balso leidėjus ir bendradarbius, kuriems antrasis (katalikiškasis) susivienijimas daugelį metų galėjo nepatikti ir jie šaltinosi nuo jo.

2 Šliupas apie netvarką susivienijime

T. Astramskas pasakoja, jog po ketvirtos seimo susivienijimo centre buvusi netvarka. Susivienijime belikus tik dvi draugijos. Nariu skaičiaus niekas nežinojęs. Plačioji lietuvių visuomenė, "išsinerusi iš lenkystės vystyklų, savo jaunai lietuvių dvasiai įješkojo peno ir jį tarėsi radusi Susivienijime Lietuviu Amerikėje. Jai parpo SLA stovis ir jį emė žingėdauti juo reikalais, tik nebuvo kas jai juos paaiškina".

Tuo laiku, tarp IV ir V susivienijimo seimų, kaip pasakoja T. Astramskas "Vienybė Lietuvosninkų" Jonas Šliupas rašinėjo ilgus straipsnius iš Amerikos lietuvių gyvenimo, pasirašinėdamas Baisiuoju Barzdočiūmi. Šituose savo straipsniuose jis klindė ir susivienijimo reikalus.

"Viename jis rašė tai, kaip jam teko sužinoti apie netvarką Susivienijime. Tas atsitiko iš netyčių. Jm kartą prie progos paklausus vyriausios Susivienijimo galvos, Rektoriaus kun. Juodišius apie Susivienijimo tikslą ir sieklį, jis gavęs nuo jo trumpą atsakymą: "Tikslo mes neturime, o mūsų siekis tai ant popieriaus".

Šitas atsakymas J. Šliupą nustebino, sako Astramskas "ir priverė atsiliepti į visuomenę, paraginant ją pertvėrti, perorganizuoti betiksle ir silpną įstaigą ir įkėpti jai nanją sielą, kuri būtų gyvesnė už senją. Padaryti tą, kaip jis manė, galėjo ne vienas kas, bet visos draugijos prie Susivienijimo savo vardą "pramezguosios";

pavienių gi narių buvo priedermė pranešti plačiai visuomenei apie Susivienijimo naudingumą; kad tas lygot nebuvo padaryta, tai jam tik įstabu buvo."

"Šitu patim tikslu jis dėjo priedermėn laikraščiams nepasigaileti juodytų lietuvių tautos ateities paveiklo parašymui, pastatant Susivienijimui naudingus tikslus ir tų tikslų pasiekimui tinkamus įrankius, vietoje ką beužiimėjęs asmeniškais "padarkymais ir užsikabinėjimais". Susivienijimo tikslus laikant, girdi, tik ant popieriaus lietuvių be neprietelių pasijuokimo iš užkampės niekuomet nieko kito nepelnysiant".

Savo straipsnį J. Šliupas baigęs pastaba: "Nereikia pykti už tai, kad aš takštelėjau pirštu į aki, norėdamas susivienijusius pažadinti prie veiklumo, nes tai darau ne ardyimo trokšdamas, bet darbu dėl gero nuvargusios lietuviškos tautos".

Toliau T. Astramskas apaspo prasidėjusius nesutarimus tarp "Vienybės Lietuvosninkų" leidėjo Juozo Paukščio ir susivienijimo centro valdybos raštininko Vročinsko bei "Saulės" leidėjo Bačkauskos. Pastarieji du susivienijimui nepriklausę. Bačkauskas buvo vienas iš susivienijimo steigėjų, tačiau pirmąjį susivienijimą pavykus numarinti, o šiame katalikiškajame pradendant reikštis lietuvių dvasiai, Bačkauskas "Saulės" laikraštyje lietuviškąjį susivienijimą ne kartą buvęs išniekęs. Tuo metu į susivienijimo valdybą buvę renkami seimo dalyviai, nors jie ir susivienijimui nepriklausė. Tad ir Vročins-

kas buvęs Susivienijimo raštininku išrinktas, bet susivienijimui nepriklausęs. T. Astramskas apie tai rašydamas sako:

"Visa žala, kokią šitie lenkininkai lietuviųstė darė, tai jos darbų trukdymas. Jie laikė įsitikėjusius jiems lietuvių ant vietos jų senoj prietary tamsybė ir tarytum pasitenkino tuomi. Visas jų darbas buvo — tai seimą sušaukti, paskui į jį nuvažiuoti ir ten pasiviesėti, kad potam vėl tylėti ir nieko neveikti per ištus metus".

Taip po metų tylos susivienijimo rektorius kun. Juodišius sušaukė penktąjį seimą 1890 m. spalio 1 d. Mahanoy Citi, Pa., bet pats į seimą neatvyko, tik atsuntė laišką.

Kun. Juodišius laiškais

Seimo pirmininkui negalint paskaityti, kaip sako T. A., laišką skaitė kun. Burba. Astramskas istorijoje laišką, "geresiam atvaizdavimui ir paties liaiško ir jo rašėjo dvasios", išspausdino ištaisai:

Galima man neišpasakyti, — rašęs kun. Juodišius, — kad dėl savo nesveikatos negaliu paskirtame laike bīt seime. Prieš porą dieny, šokdamas laike bīt strikario, labai gryžtelėjau koją taip, kad visa sustino ir suvisa negaliu paeiti. Dar kartą pasakau, kad galia man, kad negaliu pribūti tuo tarpu, kada mūsų budinkas per pusę suardytas, reikalauja kuodidžiausios pagalbos. Bet ką-gi daryti, kad taip stojosi?

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALONAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRespect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikta antrodiniai ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST., R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9, antr., penktadienį, nuo 1-5, treč. ir šeštadienį, tikta susitarus.

Ofiso telefonai: Virgīna 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akūserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8-30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArdens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso: 247-0400, rezid. 737-1377
DR. V. KAUPAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ligos
736 WEST 35th STREET
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak.: 6-8, Sešt. 10-1. Trečiadienį, susitarus. Dienos metu tel. GA 5-5910

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofisas: PRespect 6-1795
Rezid.: TElargie 3-9281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį, 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį, 1-4 popiet, antradienį, penktadienį, 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtadienį, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Studentai pas Frank Malecką

SCOTTVILLE, Mich. — Rugsėjo pabaigoje į Scottville atvyko du studentai iš Europos. Vienas iš Olandijos, o antrasis iš Vokietijos. Tai du vakarų Europos studentai, kurie atvyko į Ameriką mokytis ir susipažinti su gyvenimu šiame krašte. Studentai pasikeitimai vyksta pagal Amerikos ir Europos valstybių susitarimą.

Iš Amsterdamo atvykęs Koo

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577

Ofiso val.: pirmad., antradienį, trečiadienį, penktadienį, 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIlson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatliepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDEJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį, seštadienį, 10 ryto iki 2 p. p.)

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: PRespect 6-1882

GRADINSKAS
MAŽIAU
kaip už \$100.00
1964 m. nešiojama TV
J. G. Television Co., 2512 W. 47. St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien be sekmadienį.

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų laikas: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

MOVING PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Mūsų dideli traukai - Mūsų įvairūs kraustymo traukai
Mūsų nauji patyrimai - Pigus ir saugius patarnavimus
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Shipper apsigyveno pas Karl Chilbergą, o panelė Heike Werneken apsigyveno Frank Maleckų namuose. Jie du šią žiemą mokysis Mason County aukštesniojoje mokykloje, pramoks gerai angliskai, susipažins su gyvenimu Amerikoje, o vėliau grįš į gimtinę savo kraštą. Scottville je šią pasikeitimų programą prižiūri ir atsakomybę ima Scottvilles Rotary Klubas.

Jauni studentai atskrido į Detroitą. Frank Maleckas nuvyko į Detroitą, aerodrome pasitiko jauną vokiečių, atskridusį iš Oldenburgo, parsivežė ją namo ir apgyvendino pas save. Manoma, kad šitoks studentų pasikeitimas bus naudingas abiejų valstybių santykiams. Mūsų apylinkės lietuviams įdomu bus žinoti, kaip atvykusi vokiečiai mokysis ir kaip jai patiks Amerikos gyvenimas. Ji gali greitai pasilgti saviškių, tada ir mokyti bus sunkiau. Bet jei ji galės save suvaldyti, tai Amerikoje galės daug pramokti, o vėliau, namo grįžusi, galės pasakoti.

V. P.

Išvyka pas Namejūnus

Rugsėjo 1 dieną buvo padaryta išvyka į Wisconsiną, į netoli Kenosha esantį didelį Namejūnų ūkį. Pas Namejūnus suvažiavo giminės, draugai ir pažįstami.

Ten išvyko kaip ir piknikėlis, nes daugelis atsivežė net ir savo vašnių. Suvažiavusieji norėjo padaryti Namejūnams supryną, priminti jiems 50 metų vedybinių gyvenimo sukaktį. Tačiau pats p. Namejūnas tuojau padarė tokią pastabą:

— Visa tai labai gražu, bet, gerbiama, pavėlavote visu mėnesiu...

Pavėluota, ar ne, bet suvažiavusieji sveikino Namejūnų ir piknikavo. Namejūnai turi gražų sodą, kuriame yra daugybė obuolių, grūšių ir kitų vaismedžių. Sakos tiek vaisiais apilpusios, kad net lenkiasi prie žemės. Daugelis vašnių guli ant žemės, žaliuojančiose pievose. Suvažiavusieji vaisius rinko ir valgė.

Namejūnai sode pastatė didelį stalą, užtiesė puikią staltiesę, suvažiavusius susodino, kaip vieną šeimą, ir vaišino geriausiais valgiais. Prie stalo buvo daug gražių kalbų. Ypač įdomūs buvo paties Namejūno pasakojimai apie praeitį.

Namejūnas juk yra čikagietis. Prieš 40-50 metų, kai Chicagoje tvėrėsi įvairūs klubai, chorai ir lietuvių draugijos bei teatrališki rateliai, Namejūnas buvo Chicagoje. Kai tvėrėsi Naujienos, jis taip pat dalyvavo tuose susirinkimuose. Atvykusiems jis papasakojo, kaip pradėjo Naujienos buvo savitinis laikraštis, kaip jis už kelių mėnesių tapo dienraščiu, kaip Naujienos plačiai atidarė savo duris įvairioms lietuviškoms organizacijoms, pašalpinėms ir net biznio įstaigoms. Organizacijų pranešimus Naujienos skelbdavo veltui, o biznio įstaigos dėdavo apmokamus garšinius. Šį darbą Naujienos dirba per 50 metų.

Tais laikais ponai Namejūnai priklausė 81 kuopos chorui, kuris vėliau pasivadino Pirmyn chorą. Jie du priklausė visai eilei kitų organizacijų, kurios rūpinosi Lietuvos ir švietimo reikalais. Namejūnai dar ir šiandien tebeskaito Naujienas, ir atidžiai seka visuomeninį lietuvių gyvenimą. Namejūnai turi 40 akrų žemės ūkį. Jame jie du gyvena jau 32 metai. Visą laiką patys žemę dirbo, bet paskutiniu metu savo žemę jie išnuomavo kitiems. Sau pasiliko tik tai sodą, trobas ir nedidelį žemės sklypą daržovėms. Jaunas Namejūnų sūnus, baigęs aukštąjį mokslą, Keno-

šia mieste redaguoja laikraštį. Nepaprastai mandagi ir gražiai lietuviškai kalbanti jų dukrelė su savo šeima gyvena Waukegane. Tą dieną ji buvo Namejūnų ūkyje ir, vikriai besisukindama tarp žmonių, padėjo motinai apfarnauti ir vašinti atvykusius senus pažįstamus.

Pats Namejūnas kurį laiką sirguliuojo, bet jis jau po ligos, pasveikęs. Jis vikriai vaikščiojo po sodą ir kalbėjo si su atvykusiais svečiais. Visi svečiuose pas Namejūnus buvusieji išvažiavo draugiškai nusiteikę ir dėkingi už vaišingumą. Vincas ir Katrė Manakai ir šio rašinio autorius taip pat buvo nuvykę pasveikinti Namejūnų ir gerai nusiteikę grįžti į Chicago. K. Cepukas

WILKES BARRE, PA.
Lietuvių Diena

49-tąją Lietuvių Dieną surengė Wyomingo Klono lietuvių "Dainos" drangija rugsėjo 2 d. Sans Souci parke. Programos vedėju buvo Garso redaktorius M. Zujus. Muzikas Jokūbas Varaitis vadovavo chorams, o Ona Mras buvo akompanistė. Kelių apylinkės parapijų chorai sudarė jungtinį chorą, kuris sudainavo Vyturėlį ir Dobilą.

Choras programą pradėjo Amerikos himnu, o baigė Lietuvos himnu. Pirmą kartą čia pasirodė dainininkas Liudas Stukas, svečias iš Hillsdale, N. J. Jis sudainavo V. Klovo "Turtin-gas gyvenau", J. Tallat-Kelpšos — "Zaliojoj lankelėj", S. Cerie-nės-Mulks — "Lietuvos laukai" ir Richard Rodgers — "Nuosta-bus rytas".

Be to, dainavo p. Stankunaitė, o jai akompanavo jos tėvas. Jie atvyko iš Elizabeth, N. J. Prieš porą metų p. Stankunaitė jau čia buvo atsilankiusi ir dainavo. Šį kartą ji savo dainavimu padarė didelį įspūdį. Buvo pristatytas kalbėti advokatas Thomas E. Mack. Savo kalbą pradėjo lietuviškai, o baigė angliskai. Esą rengėjai in-struktavę kalbėti tik angliskai, bet nenusidėjęs, jei ir lietuviškai pakalbėsias. Prašė lietuvių jį paremti, — jis kandidatuoja į Luzerne apskrities prokuroro postą. J. V. Stanislovas

WORCESTER, MASS.
Žuvo eismo nelaimėje

Rugsėjo 25 d. netoli Athol, Mass., automobilio nelaimėje žuvo jaunas Worcesterio lietuvis Pranas Kuzmickas.

Mirė Gertrūda Savickienė, Marijona Zuromskaitė-Johnsonienė, Antanas Garnis ir Antanas Višinskas.

Daug sergančių
Ligoninėje guli Aleksas Žilinskas, Antanas Zulkus, Martynas Tamulionis, Veronika Jablonskienė, Marijona Kavaliauskienė, Magdalena Mitrikenė ir kt. Linkime visiems greitai pasveikti
J. Krasinskas

BETLEHEM, PA.
Lietuvių likimas

Dar prieš kelias dešimtis metų čia gyventa nemažai lietuvių. Savo laiku čia veikė Lietuvių Socialistų S-gos kuopa. Jos žy-

A. + A.
SALEMONAS - SAM BACEVIČIA

Gyv. 2346 So. Oak Park Ave., Berwyn, Ill.
Mirė 1963 m. rugsėjo 10 d., 7:30 val. ryto, sulaukęs 71 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Sakų apskr., Rūdos parap., Laukiskės kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko nuliūdę žmona Agota, pagal tėvus Pilauckiūtė, pagal pirmą vyrą Grigaitienė, podukra Aldona Kitt, žentas Petras, 2 anūkai: Patricia ir John, sesuo Ona Urban, vyras Pranciškus, jų sūnus William ir šeima, brolis Juozapas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo su šeima. Priklausė S. L. A. 26 kuopai ir CTA Railways Workers Local 214. Kūnas bus pašaravtas šiandien 5 val. p. p. Alfred Vance koplyčioje, 1424 So. 50th Ave., Cicero. Penktadienį, rugsėjo 13 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines. Visi a. a. Salemono Bacevičiaus giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lika: Žmona, podukra ir kiti giminės. Laidotuvių Direktorius Alfred Vance. Tel. OL 2-5245.

mesni velkėjai buvo Žagytis, Vituris, Miškinis ir kiti. Dabar jau visa paio, nes vieni iš čia gyvenusių lietuvių mirė, kiti kitur išvyko.

Betlehem apylinkėje gyvena keletas ūkininkų, tarp kurių Stankus, Gižas yra gražiai žemės ūkio sodybose įsikūrę.

Galimas daiktas, kad tose apylinkėse gyvena ir daugiau lietuvių, bet kadangi jie nepalaiko ryšių su savais tautiečiais, lietuvių spaudos neskaito, tai ir apie juos niekas nieko nežino.

LOS ANGELES, CALIF.
(Atkelta iš 2-ro psl.)

sj, jam paštu buvo nusiųstas į SLA 75 kuopos metinį parengimą kvietimas, kuriame išspausdinta ir kuopos įsteigimo data. Charakteringa yra A. F. Skiriaus "gudrybė" nepaisyti dokumentų. Toji jo "gudrybė" ypačiai buvo parodyta pernai, kai jisai Naujienose aiškino, kas atsitiko su Alto skyrusiu pinigais, kuriuos jis valdė, kad Alto "centruui išsiųsti nieko nebėliko".

Ivyko ir "korektūros" klaidos — nubyrėjo kai kurių SLA 75 kuopos valdybos narių pavardės ir almanache neišspausdintos. Kalifornijos lietuvių almanacho 102 puslapyje yra "Insurance — Apraudos". Išspausdintos penkių apraudos agentų ir Lietuvos R. C. Alliance of America (L.RKSA) valdybos narių Bronės Skirienės ir E. Stirbienės pavardės ir adresas. Bet šiame skyriuje nėra SLA — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopos, kuri taip pat, kaip ir Liet. Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje kuopa, teikia apraudas. SLA išskirta, nors A. F. Skiriui apie SLA kuopą buvo finansų sekretoriaus duotos žinios, kurių almanacho ruošėjas pats telefonų paskambinęs prašė. Mes pilnai suprantame, kad A. F. Skiriui malonu daugiau pareklamuoti tą organizaciją, kurioje nariu jis yra, kurios vadovybėje dirba jo žmona ir svaigė angliskai. Esą rengėjai in-struktavę kalbėti tik angliskai, bet nenusidėjęs, jei ir lietuviškai pakalbėsias. Prašė lietuvių jį paremti, — jis kandidatuoja į Luzerne apskrities prokuroro postą. J. V. Stanislovas

Kalifornijos Lietuvių Almanacho leidėjų organizacijoje yra labai garbingu ir kultūringu žmonių. Manytina, kad jie, patys sąžiningi būdami, patikėjo, jog A. F. Skirius sąžiningai almanachą paruošė. Leidėjų žodyje sakoma, jog planuojama almanachą išleisti reguliariai, kas dveji ar treji metai. Linkime jų planavimuose pasisekimo, bet gera būtų apsaugoti ir nuo tokio nevykusio almanacho paruošimo. Prasimanyta informacija, nėra informacija, o klaidos taip pat kartais ir pinigą kainuoja.

Mirė Gus Jodeikis
(Telegrama iš Floridos)

Sekmdienį St. Petersburg, Fla., mirė Gus (Jodeikis) Holden. Laidojamas greičiausiai šį penktadienį. Praneša Nellie Lewonas, 691-56th Street North, St. Petersburg, Florida.

Nellie Lewonas prašo Adele Kass tuoj atsilipti ir telefonuoti 343-5411.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgīna 7-6672

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PRANEŠIMAI
Susirinkimų ir parengimų

— Lithuanian National Democratic Club narių susirinkimas įvyks šių metų rugsėjo 11 dieną, 8 val. vakaro, Hollywood Inn svetainėje, 2417 West 43rd Street. Tai bus pirmas susirinkimas po vasaros pertraukos. Kviečiame narius ir narys dalyvauti. Tekas aptarti daug svarbių reikalų. Simonas Galzin, pirmininkas

— Socialdemokratų susirinkimas. LSS kuopos visuotinis narių susirinkimas įvyks šių metų rugsėjo mėn. 11 dieną, trečiadienį, 7:30 val. vak., Naujienų patalpose, 1739 So. Halsted St. Darbotvarkėje Chicago Lietuvių Tarybos metinė konferencija ir kiti svarbūs reikalai. Visi nariai ir socialdemokratai kviečiami susirinkime būtinai dalyvauti. Valdyba

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandų gražiausias gėles ir vainikas, anti-pių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1290

LOVEIKIS Telegrama
Visas Pasauliu
Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvims, Bankietams ir Pasirabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOwnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgīna 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Aukos Mašinų Fondai

Sedauskis atsiuntė \$5.00

Jurgis Sedauskis, Naujienų skaitytojas, gyvenantis Utah valstybje, Dragerton miestely, pasikaitęs Naujienose pranešimą apie vedamą mašinų vaju, atsiuntė \$5.00 auką ir įdėjo toki laiškutį:

"Mano gerbiamos Naujienos, Aš esu ant pensijos jau penkti metai. Kiekvieną metų sutaupiau po dolerį ir dabar siunčiu \$5.00 Naujienų Mašinų Fondui.

Jurgis Sedauskis

Šilti senos skaitytojos žodžiai

Mrs. Anthony Boonar, gyv. Gleason, Wis. sena Naujienų skaitytoja, negali atsiųsti aukos į Naujienų Mašinų Fondą, užtat ji parašė nuosirdų laiškutį, iš kurio matyti gera valia. Štai jis:

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠI, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4 1/2%

DIVIDENDAI PASIUNČIAM KAS 1/4 METU UŽ INVESTENTUS

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NĖRA PABAUDŲ UŽ ATMOKEJIMUS.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 S. 49th St., Cicero 90, Ill. NEMOKAMAS PARKINIMAS Tel. 656-6330 ir 242-4395 Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

"Man gaila, kad aš negaliu paaukoti į Mašinų Fondą sumos. Turiu jau 14 metų sergantį vyrą. Kiekvienas doleris man labai brangus.

Tik mudu negalim skirtis nuo Naujienų. Šį laikraštį mudu skaitom nuo 1920 metų. Be Naujienų negalėtume apsieiti."

Be jau anksčiau paskelbtų aukotojų, Naujienų Mašinų Fondas dar gavo šias aukas iš asmenų ir organizacijų:

- Teisėjas Jonas T. Zūris \$50.00
- Jonas Jokūbonis iš Chicago. \$20.00
- Zigmas Capšis iš Baltimores, Md. \$10.00
- V. Zūra iš Lyons, Ill., \$10.00
- J. Biliūnas, iš Detroito, Mich. \$2.00
- Kunigas, per T. J. Kučinską. \$10.00
- SLA 134-oji Moterų kuopa. \$25.00
- John Savage iš Bridgeporto, Conn. \$10.00
- A. Vaitekūnas iš Downers Grove, Ill. \$20.00
- B. Pocius iš Chicago, Ill. \$5.00
- E. Yerusėvich, iš Braceville, Ill. \$2.00.
- Jonas, Elena ir Sofija Barševskiai iš Hollywood, Cal. \$5.00.
- A. Krinickas, iš Cleveland, O., \$5.00
- A. Hoffman, iš Chicago, Ill. \$5.00
- K. D. iš Chicago, Ill. \$3.00
- Naujienų Skaitytojas, iš Chicago, Ill. \$20.00
- J. G. iš Chicago, \$10.00.
- Anton Blaskys, iš Chicago, Ill. \$25.00
- E. Žilinskas, iš Downey, Ill. \$2.00.
- J. A. Armonas, Wickliffe, O., \$10.00.
- Marcelė Tiškevičienė, iš Chicago, Ill. \$5.00.
- Milda Rulienė, iš Chicago, Ill. \$25.00
- Juozas Balčiūnas, iš Chicago, Ill. \$50.00.

Viesiems aukotojams, atsiuntusiems aukų į Mašinų Fondą, nuosirdžiai dėkojame.

Naujienų Mašinų Fondas

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNININKAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

MAISTO SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

NEW YORK, N. Y.

L. Jodytės koncerto belaukiant

Lionė Jodytė

Jau kuris laikas, prie Town Hall salės matosi plakatai su Lionės Jodytės atvaizdu. Jie skelbia, kad rugsėjo 29 d. toje salėje įvyks lietuviškas Lionės Jodytės koncertas.

Town Hall yra viena pačių žymiausių New Yorko koncertinių salių. Ten yra koncertavę daugybė pasaulinio garso dainininkų, smuikinių ir pianistų. Rengimas toje salėje koncerto yra lyg savo rūšies laidas, kad tai rengiamas ne eilinis koncertas, kad koncerto programos atlikėjas publikos neapvilys.

Ką galima pasakyti apie Lionė Jodytę kaip dainininkę? Pirmiausia reikia pasakyti, jog ji yra viena labiausiai mėgiamų dainininkių lietuvių tarpe. Jos įdaimuotos plokštelės turi nepaprastą pasisekimą. Jos interpretacija lietuvių liaudies dainų yra tiesiog žavėtina. Štai kodėl jos įdaimuotas dainas niekad nenusibosta klausytis. Jaučiama jose nepaprasta šiluma, nuosirdumas.

Lionė Jodytė yra kilusi iš Utenos gražių apylinkių. Jai teko daug vargti, daug kovoti, daug sunkių kliūčių nugalėti siekiant savo tikslo. Nepaprastas pasiryžimas ir ištvėmė padėjo jai prasimušti į eiles tokių dainininkių, kurios atkreipia ir kitautei dėmesį.

Rugsėjo 29 d. koncertas bus vienas pačių svarbiausių jos pasirodymų. Lietuviai, savo gausiu atsilankymu, gali jai daug padėti, kad tas pasirodymas būtų kaip galima labiau sėkmingas. Padėkime jai lietuvių vardą garsinti tarp amerikiečių!

J. Papartis

plėšikų sekimo vienetai (burglary unit). Jis buvo netoli Waterfriet, Mich., kur savo vogtu kadiraku bandė pervaziuoti FBI detektyvus ir pabėgti.

Vienas suimtųjų vagių, Mencarini, prisipažinęs plėšikas, išdavė savo sėbrus Mazureką ir Zaniello ir dabar nenori būti paleidžiamas iš kalėjimo už užstatą, aiškindamas, kad bus užmuštas.

Mencarini papasakojo, kaip ta vagių gauja veikė. Pasak Mencarini, Zaniello vogtus automobilius pristatydavo į Hinsdale Oasis, esančią prie Tri-State autostrados (tollway). Iš čia Mencarini vogtus automobilius nuveždavo į Belrofe Engineering Co., kur Mazurek prižiūrėdavo jų aprūpinimą fiktyviais numeriais, leidimais ir kt. dokumentais, o tada Mencarini vėl nuveždavo į Oasis, kur jau perduodavo Zaniello, o tas pasirūpindavo jų paskirstymu.

Zaniello turėjęs Chicago detektyvų biuro slapto darbotvarkės kopijas, iš kurių visada galėjęs matyti, ar vogtieji automobiliai yra policijai žinomi.

Nušovė bėgantį plėšiką

Chicago priemiesčio Kensingtono nuovados policininkas David Butkus, gavęs iš gyventojų pranešimą, kad plėšikas laužiasi į namus prie 7600 Normal avenue, atskubėjęs pamatė plėšiką beišbėgantį iš tų namų priangio. Plėšikas leidosi bėgti 76 gatve į vakarus.

Paaukęs sustoti ir iššovęs į viršų, plėšikui nestojant, Butkus sekančiu šūviu pataikė. Nušautasis apie 30-35 metų amžiaus, neatpažintas. Jis su savim tebesinėšė į skudurą įvyniotą plytą. Įtų namų savininkai yra atstogose. Policija katinu metu įvyko keli apiplašimai.

Melo detektoriumi tirs 50 policininkų

Illinojaus valstybinių policininkų (statė troopers) byloje dėl ėmimo kyšių iš pavezimo sunkvežimių (tow trucks) kompanijų nustatyta, kad apie 50 truperių ėmė ir dalinosi kyšiais (split the towing boodle) su valstybinės policijos komandieriais iki kapitono laipsnio. Nustatyta, kad per 10 metų Chicago srityje tuo būdu po-

NAUJENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio mėto NAUJENOS nepradė pagalbą. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamas vien tik tai iš gaunamos prenumeratoro, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtas pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjo, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tesuspaudinome.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Pilno pramonės stoties naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė platūs Amerikos lietuvių sluoksniai. Per 50 metų NAUJENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovavo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašiną ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitoms naujoms darbams. Esame įsteigę NAUJENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbą. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJENŲ BENDROVĖ

FARMS FOR SALE

OKIAI PARDAVIMUI

FOR SALE BY OWNER

EXCELLENT TAX SHELTER

N. E. OHIO Dairy, \$3,400 montly income, 535 acres, 400 under plow. Stocked, equipped, with feed.

\$125,000, firm.

J. Lindholm, DORSET, OHIO.

Phone 858 - 2568

RENTING IN GENERAL

NUMOS

ISNUOMOJAMAS gražus 5 kambarių butas, 2-me aukšte, suaugusiems. 4066 S. Francisco — VI 7-0161

licijai išmokėta daugiau kaip \$50,000 kyšių. Pasak valstybės viešojo saugumo direktorių Joseph Ragen, mažiausiai 5 pavėžimo kompanijos prisipažino mokėjusios truperiams nuo 35 iki 50 nuosimčių viso savo uždarbio už plentuose sugadintų automobilių pavėžimą.

Penkios dešimtys valstybės patrulių (truperių) turės pasiduoti melo detektoriumi.

TRUMPAI

— Olga Jakubėnienė (kartu su savo vyru, muziku Vladu) iš ilgų atostogų, padariusi 8,500 mylių kelionės nuo jūros iki jūros (nuo Pacifiko iki Atlanto) jau grįžo ir pradeda eiti savo pareigas Bell real estate firmoje, 6455 So. Kedzie Ave.

— Chicago Lietuvių Operos valdybos nariai — Vladas Vaišvila, Bronius Maciukevičius ir Vytautas Radžius Darbo dienos savaitgalyje lankėsi Toronte ir ten turėjo svarbius pasitarimus su "Varpo" choro vadovybe. Pasitarimai yra puikiai pavykę ir "Varpo" choras atvykę į Chicago pilnam savo sąstata, kur 1965 metų pavasarį yra rengiamas nepaprasto dydžio Lietuvos partizanų paminėjimas.

— "Toscov" operos spektakliai įvyks 1964 metų kovo mėnesio 1, 7, 14 ir 15 dienomis Chicagoje. Tą operą stato Chicago Lietuvių Opera.

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikraisiais žiniomis, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — PARDAVIMUI

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — PARDAVIMUI

Paskolos, perkant namus, daromos liguems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas.

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL-REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PProspect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS

APDRAUDA • NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

LAUKIA GEROS RANKOS 2 butų mūras Marquette Parke, 6 ir 7 kamb., centr. šild., mūro garažas, \$24,400.

MŪRAS, 2 butai po 4 kamb., arti M. Parke, naujas šild., garažas, tvora. Arti Marquette Parke, \$19,000.

3 BUTŲ MŪRAS su bižniu, \$4,600 nuomos metams. Kaina tik \$18,900.

6 KAMBARIŲ MŪRAS, modernus viduje, arti 63 ir California. \$19,700.

PAJAMŲ MŪRAS, 6 kamb. ir 2 kamb., arti 63 ir Campbell. \$19,900.

MEDINIS, 3 butai, arti 66 ir California. Geros pajamos. Susitarkite pamatyti. \$17,500.

K. VALDIS REAL ESTATE

RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th Street PProspect 8-5454

MŪRINIS 2x6, įrengtas sklepas, atkiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.

MŪRINIS 4x4, gazo pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.

MŪRINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, \$15,400.

MŪRINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

ŠIMAITIS

Realty, Insurance

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SU NEMAZU NUOSTOLIŲ

savininkas priverstas tuoj parduoti 3 butų modernizuotą namą Gage Parke. Centralinis šildymas, garažas. Apatinė kėktelė tik \$23,700.

A. NORKUS REAL ESTATE

2405 West 51st St. WA 5-5030

MŪR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvinių kontr. al. langai, gar. 30' skl. \$24,400.

1 1/2 med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl. gazu šild. gar. \$14,500.

Mūr. 2-5 Brighton Prk. 33' skl. Re. mod. virt. ir vonia \$25,300.

Gražus 2-5 med. Atsk. šild. syst. gar. Brighton Park. \$22,000.

Geras mūr. šinur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. \$19,240 paj. met. Kaina tik 5 1/2 karto pajamos.

SIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood Ave. Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

APARTAMENTINIS NAMAS PARDUODAMAS

4844 W. WALTON ST.

9 butai po 3 1/2 kambario. Įkainotas nebrangiai greitam pardavimui. Informacijų gausite telefonuodami Hickory 7-0651 po 7 valandos vakaro.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

Mr. HOWLEY would like to lease or sell both Peter Pan Diners. Hwy 40 and Post Rd. Greenfield, Hwy 40 and junction 9. Will consider taking a manager with sm. amount of capital. Offer for limited time. Call Area Code 317 FL 6-9758 or FL 6-1982 Write 8989 E. Washington, INDIANAPOLIS, IND.

SMALL INVESTMENT

Reliable person to service and collect from cigarette, gum, candy, nut and other coin-operated dispensers in your area. Full or part-time. Must have good, serviceable car, 10-12 spare hours per week, and \$500 or more cash capital for investment in 5 or more machines on location. Write including address and phone number to Federal Machine Company of Louisiana, P. O. Box 26145, New Orleans 26, Louisiana. Dept. F. L.

PARDUODAMA TAVERNA ir gėrimų krautuvė su namu ar be namo Marquette Parke. GR 6-9224

NASLE MOTERIS nesveikatos verčiama tuojau parduoda Marquette Parke pigiau įkainavimo 2 mūro krautuvės. Šildymas alyva karštu vandeniu. Geros pajamos. — OL 2-9589

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES., SEPTEMBER 11, 1963

CERTIFIED

FOOD AND LIQUORS INC. VISUOMET

"CENTER CUT PORK CHOPS" — 69c SVARAS

"PORK LOIN" SUPIAUSYTA GABALAIŠ PO 1 svarą — 35c. svaras

Didelis pasirinkimas U.S. mėsos produktų ir Dressel's kepyklos gaminių.

1906 - 24 WEST 69th STREET

Didelis plotas pastatyti mašinoms.

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabalgoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTIMUI Į LIETUVĄ LABAI TINKA

rašomos ir siuvamos mašinos, laikrodžiai "Karin", akordeonai ir t. t. Pas mus šių prekių didžiausias pasirinkimas.

LIETUVIŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO BENDROVĖ

WORLD PARCEL SERVICE

2715 W. 71st St. Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Suimta automobilių vagių organizacija

Pirmadienį Chicagoje buvo likviduota internacionalinė automobilių vagių gauja, pavogusi automobilių už milijoną dolerių.

Suimtas Chicago policijos detektyvas Sam Zaniello ir du kiti gaujos pravadryiai, Donald Arthur Mencarini iš Cuba, Ill., ir Philip Mazurek, 45 m., iš Crystal Lake.

Gauja turėjusi savo centrą, pavadintą Belfore Engineering Co., 816 Ogden ave., kur daugiau kaip 160 vogtų kadirakų, sporto ir kitokių brangių automobilių perdirbė, aprūpinę ne tikomomis Illinojaus leidimų lentelėmis ir serijiniais numeriais, išsiuntinėdavo į kitas valstijas ir į Kanadą.

Sam Zaniello, 40 metų, gyv. 3100 W. 84th Pl., priklausė Chicago policijos Srities 1

SKAITYK KASDIEN

NAUJENAS

IR TĖMYK SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tikrai per

NAUJENAS